

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 49 din 19.02.2025

Dosar nr.: 941/2022

Petiția nr.: 9333/23.12.2022

Petent(ă):

Reclamat(ă): S.C. AS PAINT ART S.R.L.

Obiect: petenta sesizează posibile fapte de discriminare, săvârșite de partea reclamată prin excluderea fiicei sale de la continuarea participării la activitățile organizate la locul de joacă administrat, din motive medicale.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

3. **S.C. AS PAINT ART S.R.L.**, prin reprezentant legal, cu sediul în com. Ghiroda, str. Victoria nr. 50, jud. Timiș și adresa de poștă electronică aspaintart@gmail.com.

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților, sens în care s-au emis citațiile nr. 1793/06.03.2023, prin care au fost citați petenta și partea reclamată pentru data de 23.03.2023, orele 10:00, dată la care niciuna dintre părți nu a fost prezentă pentru audieri.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Prin petiția nr. 9333/23.12.2022, petenta sesizează posibile fapte de discriminare săvârșite de partea reclamată, prin excluderea fiicei sale de la continuarea participării la activitățile organizate la locul de joacă administrat, din motive medicale.

7. Petenta precizează faptul că în cursul anului 2022, împreună cu fiica sa în vârstă de cinci ani, a frecventat un loc de joacă administrat de partea reclamată, unde fiica sa a participat la toate activitățile desfășurate (balet, cursuri de limba engleză, etc.),

însă, fără niciun preaviz, în data de 12.12.2022, a primit o interdicție de a mai intra în locație, fiindu-i restituiți banii plătiți în avans pentru luna decembrie 2022.

8. Petenta menționează că deși a insistat să i se dea lămuriri suplimentare, administratorul părții reclamate nu a reușit să îi dea nicio explicație, ci doar că petenta a avut o atitudine nepotrivită în cadrul clubului.

9. Subliniază faptul că nu a avut niciodată o atitudine necivilizată, însă, chiar dacă acesta ar fi cazul, nu i s-a explicat de ce a fost exclusă de la activități fiica sa, care putea fi adusă de tatăl său, sau de către alte persoane.

10. Petenta consideră că singura explicație a interdicției primite, este că i-a spus administratorului clubului că fetița sa are un handicap, despre care afirmă că nu este vizibil, întrucât îl controla momentan cu medicamente.

11. Petenta arată că fiicei sale i-a fost retrasă și invitația la petrecerea de Crăciun, organizată de partea reclamată, pentru care se antrenase la cursul de balet de câteva luni, justificat de partea reclamată ca fiind un eveniment privat, iar administratorul decide cine este invitat.

12. În ceea ce privește starea de sănătate a minorei, petenta arată că în perioada pandemiei, fiind încadrată în categoria de risc, a trebuit să rămână izolată, iar pe lângă problemele de sănătate, a dezvoltat și anxietate, pentru care a făcut terapie, iar la un moment dat a decis să nu prelungească certificatul și să o învețe să ascundă problemele de sănătate.

13. În susținerea probatoriului, petenta atașează petiției Certificatul de încadrare a copilului (pe numele minorei) într-un grad de handicap nr. 27 din 15.10.2020, valabil 12 luni de la data eliberării- grad de handicap mediu, cod grad handicap 3, în care este menționat că reprezentantul legal al minorului va solicita reevaluarea în grad de handicap, cu 60 zile înainte de expirarea perioadei de valabilitate a certificatului. Totodată, petenta atașează petiției Nota de informare nr. 22/12.12.2022, emisă de către partea reclamată și adresată petentei, cât și capturi de ecran cu conversațiile purtate de petentă cu partea reclamată prin poșta electronică și Whatsapp.

14. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 1944/09.03.2023, petenta a solicitat judecarea dosarului în lipsă, neputându-se prezenta la audieri datorită problemelor personale.

15. Petenta depune la dosarul cauzei Concluzii scrise, document înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 7309/25.09.2023, la punctul de vedere formulat de partea reclamată.

16. Petenta arată că partea reclamată justifică restricționarea accesului său în unitate pentru că a încălcat regulamentul de mai multe ori, dar nu oferă nicio dovadă în acest sens, nicio dată exactă sau exemple de comportamente prin care să fi încălcat acest regulament, nu a primit niciun avertisment, nici verbal, nici scris ci doar direct restricționarea accesului pentru ea și copilul său și oprirea oricărei colaborări în curs și viitoare. Totodată, partea reclamată nu a depus la dosarul cauzei declarațiile acelor mulți părinți de copii cu dizabilități care frecventează regulat acest club și nici declarațiile părinților care au fost deranjați în nenumărate rânduri de încălcările repetate ale regulamentului din partea sa.

17. Referitor la declarația profesoarei de limba engleză, atașată de partea reclamată punctului de vedere, petenta arată că problemele au fost cu spectacolul pregătit pentru

Crăciun de către profesoara de balet, a cărei declarație lipsește, iar problemele și schimbarea de atitudine au început când a fost nevoită să retragă minora de la o oră de balet, pentru că una din fetițe tușea, a explicat atunci că nu o poate lăsa pe minoră în prezența altor copii răciți, pentru că se poate îmbolnăvi, iar după aceea a început schimbarea de atitudine în acest club, care până la urmă s-a terminat cu excluderea sa și a fiicei sale de acolo.

18. Petenta arată că tot în punctul de vedere se afirmă că i s-a interzis doar ei accesul și că copilul său nu a fost exclus, dar dacă asta era adevărat, i se trimeea doar ei interdicția și se păstra activ abonamentul fetei la activitățile clubului.

19. Astfel, petenta consideră că este evident că ea și fiica sa minoră au fost discriminate, administratorul societății neputând să demonstreze că a fost un alt motiv pentru excluderea lor.

Susținerile părții reclamate

20. Partea reclamată depune la dosarul cauzei punctul de vedere înregistrat sub numărul 2262/23.03.2023, prin care consideră că petiția este nefondată, în cauză nefiind vorba de nicio discriminare.

21. Partea reclamată arată că în data de 12.12.2022 a trimis către petentă pe aplicația Whatsapp, o notificare scrisă, prin care a fost informată ca i s-a restricționat accesul în unitate, datorită faptului că a încălcat de mai multe ori regulamentul de funcționare al societății, mai exact, mai mulți clienți i-au adus la cunoștință faptul că petenta deranjează prin comportament și limbaj. Totodată, ea personal a fost deranjată de atitudinea petentei care dorea mereu sa-i ofere câte ceva în plus (în condițiile în care tot timpul a servit-o cu ceva gratuit, o cafea, un suc, venea și cu copilul mai mic la locul de joacă și niciodată nu i-a cerut bani), a acuzat-o ca fiind neserioasă, cât și alte acuzații nefondate. De asemenea, petenta nu respecta limitele de acces, servindu-se singură din bar trecând cu mâna peste pult, cu șervețele sau ce avea nevoie, atitudinea acesteia fiind arogantă. Mai mult, de fiecare dată, timp de 3 luni de zile, petenta avea câte o nemulțumire, câte o cerință suplimentară, deranja ceilalți clienți intrând mereu în vorbă cu ei sau intervenind în discuțiile lor, iar la cerere va oferi contactele celor care i-au spus că sunt deranjați de petentă și preferă să nu mai stea în incinta localului din aceasta cauză.

22. Partea reclamată menționează faptul că copilul petentei, atât fizic, cât și psihic, pare să fie un copil sănătos și cu un comportament normal, specific vârstei, iar timp de două luni de zile, cât timp petenta a fost clientul clubului, nu a informat scris sau verbal faptul că minora ar avea probleme de sănătate, deși la punctul nr. 38 din regulamentul de funcționare al localului (afișat la loc vizibil în incintă), este stipulat că *"adultul are obligația de a informa ÎN SCRIS personalul sau conducerea societății dacă copilul suferă de vreo boală sau are nevoie de un tratament special"*.

23. Partea reclamată arată că ulterior au urmat discuții cu petenta pe adresa de e-mail a societății, în care la final, a rugat-o să apeleze la ONPC și la alte instituții ale statului pentru a-i lămuri toate problemele, deoarece nu se poate purta o discuție amiabilă cu petenta, acuzând-o pe nedrept de lucruri, care nu s-au întâmplat.

24. Menționează totodată, că fiica petentei nu are interdicție de a se afla în clubul părții reclamate, ci doar petenta, însă petenta nu a solicitat continuarea cursurilor copilului.

25. Partea reclamată subliniază, că nu a avut nicio discuție cu petenta despre vreun handicap sau vreo afecțiune a minorei, motivul exclusiv al interdicției accesului petentei în incinta clubului, fiind încălcarea de către aceasta a regulamentului unității.

26. Partea reclamată arată că printre participanții la activitățile clubului sunt și copii care dețin certificat de handicap, cu probleme vizibile, iar cu unul dintre aceștia, atât petenta, cât și fiica acesteia au intrat în contact, fiind colegi la cursul de engleză.

27. În ceea ce privește serbarea de Crăciun, partea reclamată arată că întrucât petenta nu mai avea niciun abonament în cadrul clubului începând cu data de 12.12.2022, când i-au fost restituiți banii plătiți în avans, aceasta nu a putut participa la serbare, lucru care s-a întâmplat și cu alți copii, ai căror părinți nu au prelungit abonamentul pentru luna Decembrie 2022.

28. Partea reclamată depune la dosarul cauzei înscrisuri, drept probatoriu, respectiv Nota de informare nr. 22/12.12.2022, adresată petentei, răspunsul părții reclamate la sesizarea petentei, cu nr. 02.22.12.2022, documentele care atestă restituirea banilor către petentă, reprezentând avans plată abonament decembrie 2022, Regulamentul intern al părții reclamate, capturi de ecran privind discuții purtate între părți prin poșta electronică și aplicația Whatsapp, declarațiile a doi părinți ai căror copii urmează cursurile clubului, declarația doamnei, colaborator la cursul de limba engleză al clubului, cât și alte documente interne ale părții reclamate.

IV. Cadrul legal aplicabil

29. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14- Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

V. Motivele de fapt și de drept

30. În fapt, se reține că petenta sesizează posibile fapte de discriminare săvârșite de către partea reclamată, prin aceea că începând cu data de 12.12.2022, fiica sa minoră a fost exclusă de la activitățile desfășurate în cadrul clubului administrat de către partea reclamată, rezultând astfel inclusiv imposibilitatea de a participa la petrecerea organizată de partea reclamată cu ocazia sărbătorii de Crăciun din anul 2022, comportament rezultat în urma aducerii la cunoștința personalului de conducere al clubului, despre faptul că minora are probleme de sănătate, fiind încadrată cu grad de handicap.

31. Colegiul director precizează că probele sunt elemente de fapt care sunt esențiale în susținerea existenței unei fapte de discriminare. În acest sens, Colegiul director reține că, în lumina art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000, în materia discriminării sarcina probei este împărțită, în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, iar părțile reclamate să inverseze sarcina probei.

32. Din probatoriul existent la dosar Colegiul director constată următoarele aspecte relevante:

- în cuprinsul Notei de informare nr. 22/12.12.2022, adresată de partea reclamată, petentei, se comunică :”*vă aducem la cunoștință faptul că în urma acuzelor nefondate aduse de dvs. societății noastre și a comportamentului dvs. care încalcă regulamentul de funcționare, cu părere de rău vă informăm că vă restricționăm accesul în societatea*

noastră și oprim orice colaborare pe care o avem în prezent". Totodată, i se comunică petentei despre restituirea unei sume de bani, privind cursuri plătite și neefectuate până la acea dată. În comunicare nu sunt stipulate alte eventuale cauze ale restricționării accesului petentei în incinta unității și nici despre restricționarea accesului fiicei petentei la activitățile desfășurate în cadrul unității;

- În cuprinsul adresei nr. 02/22.12.2022, comunicată de către partea reclamată, petentei, se comunică faptul că : *"(...)Regulamentul societății noastre este afișat VIZIBIL atât la intrarea în locație cât și în interiorul acesteia, pe pereți, iar dvs. aveți obligația de a citi și de a respecta acest regulament. Dumneavoastră ați încălcat punctul 11, care spune *Este interzisă cearta, bătaia, comportamentul violent, agresiv, obscen, limbajul urât, glumele rău intenționate ale copiilor sau însoțitorilor acestora vis-a-vis de ceilalți copii/ însoțitori/ personal. În situațiile enumerate, persoanele implicate pot fi avertizate să părăsească locul de joacă imediat fără returnarea contravalorii biletului de intrare/abonament și fără reprimirea ulterioară la locul de joacă/activități/cursuri și alte activități organizate de Club" și punctul 40 din regulament, care spune "Însoțitorii/părinții copiilor, precum și copiii au obligația de a nu deranja alți însoțitori/părinți/copii aflați în același timp în local. Petrecerea de Crăciun este un eveniment privat, organizat de societatea noastră din propria noastră dorință și nu face obiectul nici unui abonament. Intrarea se face pe bază de invitație. Societatea comercială nu recunoaște că a fost înștiințată în vreun fel despre starea de sănătate a copilului doamnei NU a existat NICIODATĂ o discuție verbală sau scrisă în acest sens"*.

- din cuprinsul documentelor reprezentând capturi de ecran ce conțin conversațiile purtate de către petentă cu partea vătămată prin poșta electronică și aplicația Whatsapp, atașate dosarului cauzei atât de către petentă, cât și de partea reclamată, nu reiese faptul că petenta a adus la cunoștința părții vătămate despre eventualele afecțiuni medicale ale fiicei sale minore, sau despre existența unui certificat de handicap al minorei, înaintea datei de 12.12.2022 și că aceste afecțiuni medicale ar fi cauza reală a interzicerii accesului petentei în incinta clubului administrat de către partea reclamată;

- Certificatul de încadrare a copilului într-un grad de handicap, cu nr. 27/15.10.2020, emis de Consiliul Județean Timiș pe numele minorei, fiica petentei, avea termenul de valabilitate expirat de aproximativ un an și două luni, în referire la data de 12.12.2022, iar din relatările petentei, acesta nu a fost prelungit, astfel că în luna decembrie 2022, minora nu figura încadrată cu grad de handicap;

- Regulamentul de funcționare al clubului administrat de partea reclamată, prevede la: art. 11 *"Este interzisă cearta, bătaia, comportamentul violent, agresiv, obscen, limbajul urât, glumele rău intenționate ale copiilor sau însoțitorilor acestora vis-a-vis de ceilalți copii/ însoțitori/ personal. În situațiile enumerate, persoanele implicate pot fi avertizate să părăsească locul de joacă imediat fără returnarea contravalorii biletului de intrare/abonament și fără reprimirea ulterioară la locul de joacă/activități/cursuri și alte activități organizate de"*;

art. 40 *" Însoțitorii/părinții copiilor, precum și copiii au obligația de a nu deranja alți însoțitori/părinți/copii aflați în același timp în local"*;

- Din declarația olografă a doamnei, colaborator la cursul de limba engleză al clubului, reiese faptul că nu i s-a adus la cunoștință în vreun fel și nici nu cunoștea despre existența vreunei afecțiuni medicale sau încadrare cu grad de handicap a fiicei petentei și nici nu a observat nereguli în starea fizică sau comportamentul minorei. Totodată, nu a observat nicio urmă de discriminare din partea proprietarei clubului, în relația cu vreun părinte, client sau copil.

33. Astfel, analizând materialul probator administrat, Colegiul director apreciază că în cauză nu sunt suficiente probe din care să reiasă cu certitudine faptul că motivul aplicării de către partea reclamată, începând cu data de 12.12.2022, a interdicției față de petentă, de acces în incinta clubului administrat, a fost reprezentat de afecțiunile fizice sau încadrarea în grad de handicap, ale fiicei minore a petentei.

34. În esență, suntem în prezența unei lipse de probatoriu solid care poate sta la baza identificării unor acte de natură discriminatorie.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată (lipsă probe concludente);
2. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

BABUȘ RADU - Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE - Membru

MOȚA MARIA - Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN - Membru

SĂVULESCU RADU-COSMIN - Membru

Redactată și motivată: R.D.

Data redactării: 20.02.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.